

Vrsta odgovorov okrog zadrževalnika Božna

Odgovori in pripombe, dane v času javne razprave in na javni razpravi na lokacijski načrt za suhi zadrževalnik Božna – je bila tema razprave tudi na seji občinskega izvršnega sveta.

Vprašanja, ki so bila v času javne razprave in na javni razpravi najpogostejša, pa tudi najbolj zahtevna, so zadevala opredelitev in »usodo« krajinskega parka, smiselnost izgradnje pregrade, varnost pregrade in razreševanje cestnih povezav.

Planska odločitev o zadrževalniku Božna je sprejeta z dolgoročnim planom Slovenije 1986-2000, kjer je zadrževalnik opredeljen kot obvezno izhodišče za pripravo dolgoročnih in srednjeročnih planov občine. Opredeljen pa je tudi v dolgoročnem planu Ljubljana 2000, občinski srednjeročni plan pa podrobneje določa namembnost in velikost območja urejanja.

Leta 1974 je bil za območje Polhograjskih dolomitov sprejet odlok o sprejetju urbanističnega načrta krajinskega parka Polhograjskih dolomitov za skupščini občin Ljubljana Vič-Rudnik in Ljubljana-Šiška. S tem je bila podana osnova za plansko varstvo (odlok o krajinskem parku po zakonu o naravnih in kulturni dediščini ni bil izdan). S sprejemom dokumenta Ljubljana 2000 pa je prenehal veljati urbanistični načrt za Polhograjske domolite.

Republiški dolgoročni plan opredeljuje krajinski park kot organizacijsko in strokovno nalogo pristojnih občin in ne vsebuje režimov varstva. Za to območje se je hkrati z dolgoročnim planom izdelala krajinska zasnova (še ni sprejeta) kot sestavni del naravnovarstvenega območja. Skratka, načrtovanje zadrževalnika Božna je v skladu s planskimi akti.

Tri variante rešitev

Za zaščito pred visokimi vodami so za to območje bile v proučitvi pravzaprav tri variante. Prva predvideva izvedbo regulacije na možni pretok 100 letnih visokih voda (Bokalce – izliv v Ljubljano na 292 m³/s) na Gradaščici; druga opredeljuje zadrževanje visokih voda Gradaščice in Šujice v povodju do take mere, da bo obstoječi odvodni sistem lahko preživel 100 letne visoke vode (zmanjšanje pretoka iz 292 na 164 m³/s) in tretja odvodi visoke vode Gradaščice in Šujice z razbremenilnim kanalom na Barje in tam povzroči poplavo.

Glede na odtočni režim Ljubljane in s tem povezave poplave na barju ter prostorsko-geomorfološke probleme, je zatorej smiselna samo varianta zadrževanja visokih voda v povodju Gradaščice.

Analiza vseh visokih voda Gradaščice, za katere so na razpolago podatki, kaže, da je nastop katastrofalno visokih voda vezan na padavine, katere zajemajo večji del Slovenije in nastanejo ob prehodu hladne fronte. Zatorej ob obravnavi teh 100 letnih voda ni moč govoriti o fenomenu – oblak se je utrgal – temveč o padavinah močne intenzitete, ki zajemajo celotno povodje.

Z ozirom na naše razpoložljive prostorske mož-

nosti in prostorsko razdelitev padavin sta za zadrževanje visokih voda predvidena dva zadrževalnika in sicer na Gradaščici pod sotočjem Male in Velike Božne – zadrževalnik Božne s koristno prostornino 5,5 milijonov kubičnih metrov in na pritoku Gradaščice na Šujici pri vasi Brezje zadrževalnik Brezje s prostornino 2,2 milijona kubičnih metrov. Oba zadrževalnika sta suha in omogočata možnost kontrole 50 odstotkov povodja. Z njim bi varoval najbolj ogroženo mestno področje v Sloveniji pred katastrofalnimi poplavami. Varovali bi tako horjulsko in polhograjsko dolino ter omogočili ugodnejše odtočne razmere Ljubljane in pripomogli k zmanjšanju stoletnih poplav na Ljubljanskem barju.

Kako je z varnostjo pregrade? Strokovnjaki zatrjujejo, da varnost zagotavljata tako strokovni in brezhbično izdelan projekt ter prav tako strokovna in brezhbična izgradnja pregrade. Zadrževalnik Božna je predviden za občasno poplavljanje. Tozadevno je bil izdelan fizikalni model, ki potrjuje, da je priliv za visoke vode ustrezno dimenzioniran in tako ne obstaja možnost prelivanja pregrade kar je eden pogostejših vzrokov za porušitev. Z ozirom na to, da bi bil zadrževalnik le občasno poplavljen z vodo, je tako onemogočen morebitni preboj nasipa. Analizo potresne varnosti je opravil Seizmološki zavod in ugotovil, da je možna gradnja ne samo zemeljske (nasute) pač pa tudi betonske pregrade. Potresno najbolj varna je zemeljska pregrada, saj ni možno, da bi v trenutku prišlo do »preloma« pregrade, kot je to možno pri betonskih pregradah.

Se to. Odgovor na vprašanje glede variante za zadrževanje visokih voda z manjšimi akumulacijami pravi, da je ta varianta nerealna in vprašljiva v vseh pogledih (poseg v naravo, visoki stroški gradnje, vprašanje funkcionalnosti, premajhen učinek za zadrževanje visokega vala).

Okrog cestnih povezav smo slišali dve varianti in sicer: ali voditi novo cesto po dolini Božne nad koto akumulacije ali pa preusmeriti novo cestno zvezo iz doline Božne do Zaloga preko sedla v Prapročah proti Rušam in nato dalje proti Polhovemu Gradcu in Ljubljani.

Takšni so bili torej odgovori strokovnjakov in institucij na vprašanja iz javne razprave.

Občinski izvršni svet je ocenil, da so odgovori na pripomb strokovno utemeljeni in tehni. Zadolžil je pripravilce gradiva, da pripravi osnutek lokacijskega načrta z odgovori za septembrsko zasedanje občinske skupščine. Odgovore pa mora dopolniti glede teh variant za zaščito pred visokimi vodami, glede izgradnje zadrževalnika brezje, opredeljuje glede »eventualnega preboja« nasipa, študije potresne varnosti, koordiniranega obratovanja več zadrževalnikov in poteka cest. Pri odgovorih na pripombe je potrebno navesti osebo, ki je gradivo pripravila in naziv investicije, ki jo predstavlja.

Prav tako je investitor dolžan v čim krajšem času zagotoviti dodatno pojasnilo krajanom in ostalim zainteresiranim, vključno z ogledom podobnih zadrževalnikov.

Praznično tudi v Polhovem Gradcu

S približno enotedensko zamudo so v Polhovem Gradcu tudi letos slovesno proslavili svoj krajevni praznik – 12. maj. Osrednja slovesnost je to pot (po ironiji naključja ali namenoma?) potekala kraj tamkajšnjega turističnega doma, ki je s svojimi znanimi žalostnimi dogodki že nekaj časa trn v peti krajanov.

Težke razmere v KS in mačehovski odnos, ki ga imajo nekateri odgovorni še vedno do Polhovega

Gradca, je bilo tudi poglavito sporočilo slovesnega nagovora, ki ga je zbranim namenila predsednica skupščine KS Polhov Gradec Slavka Alič. Govornica je ob tem opozorila tudi na delovne dosežke, ki so jih v zadnjem času zabeležili v kraju, kjer je bil kajpada nadvse opazen tudi delež krajanov (o tem smo v našem glasilu že pisali).

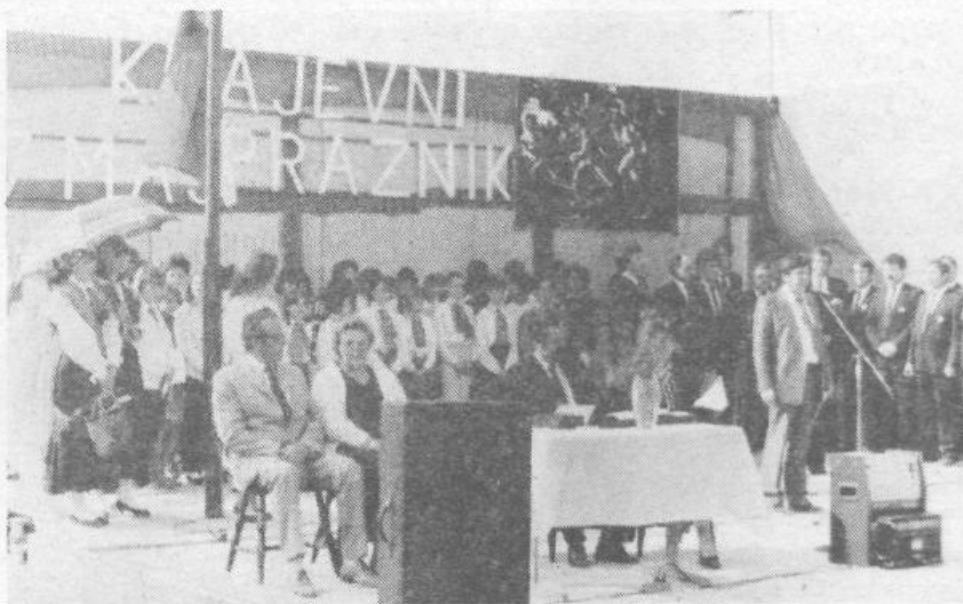
Slavostni govornik, predsednik IS naše občine Stane Droljč, je skušal dati Polhograjsčanom odgovor na marsikatero od perečih vprašanj. Pojasnil je, kako občina doživlja razvoj krajevnih skupnosti in da počasi že popravljata komunalni deficit, ki se ji je nakopil s pitno vodo. Gradnja se novi vodovodi, kanalizacijska omrežja, počasi tudi ceste. Polhograjsčanom je ponovil obljubo, ki jo ima v žepu, da bodo junija (torej še ta mesec!) dobili asfalt do Briš, sicer »da se jim bo tudi sam pridružil pri zaporu ceste in skupaj z njimi štrajkal«.

Kar zadeva zadrževalnik Božna, je dejal, naj bi bila stroka tista, ki naj bi najprej povedala svoje, skupno pa naj bi še pretresali, kaj pomeni ta poseg. Vprašanje je zdaj pred delegatsko skupščino. Tudi kamnolom Hrastnice se zdalec ni zaprta knjiga. Krajan naj se čimprej odloči in vzamejo zadevo v svoje roke. Treba ga je čimprej sanirati, kajti takšen kot je, zdaj prav nikomur ne koristi.

Kulturni program proslave, ki se je je udeležila tudi delegacija pobratene KS Gradec iz Bele Krajine, so oblikovali pevci šolskega pevskega zbora polhograjske OŠ, mladi recitatorji in fantovski oktet KUD Polhov Gradec, prvič pa se je javno zavrtela tudi folklorna skupina domače Hoje. Podelili so tudi tradicionalna priznanja KS – »12. maj« (ta je podelil predsednik KK SZDL Cveto Pustovrh) in priznanja sveta KS (podelil predsednik sveta KS Marjan Plestenjak).

Priznanja KS »12. maj«: Stanislav Grbec, Martin Malovrh, Jože Marolt, Anton Peklaj in oddelek milice Horjul. Priznanja sveta KS: Vladimir Bertonec, Alojz Jankovec, Jožica Kavčič, Alojz Peklaj, ing. Aleš Horvat, Rudolf Štritar in dr. Marjan Slabe.

B. VRHOVEC

Na Igu so praznovali

Krajevni prazniki so že po tradiciji nekake krajevene delovne inventure, kjer potegnejo črto pod delovnimi dosežki minulega leta in (javno) zakoličijo naloge in cilje, ki jih še čakajo.

V tem duhu je izvenela tudi osrednja proslava ob letošnjem prazniku KS Ig, ki so jo v nedeljo, 21. maja pripravili v doslej kar nekam prezrti vasi – Iški loki. Prireditve so le uro pred uradnim začetkom simbolično obeležili z najnovejšim delovnim dosežkom v kraju – odprtjem novega cestnega odseka Ig – Iška loka.

Zbranim je to pot spregovoril predsednik skupščine KS Ig Matija Rebolj, ki je ponovno spomnil na znamenite medvojne dogodke na izhanskem območju (zlasti na Mokrcu in Škriljah), odkoder tudi izvira njihov krajevni praznik – 17. maj.

Pri vprašanju zdajšnjega razvoja kraja, je Matija Rebolj na prvem mestu poudaril pomen krajevnega samoprispevka, s katerega pomočjo je bil izdelan in sprejet načrt za asfaltiranje in ureditev vseh cest v KS (o tem več v posebnem prispevku), izdelani pa so menda tudi že izvedbeni projekti za kanalizacijo v starem delu Igra in v naselju Rastuka. Vodovodno omrežje v vasi Kremenica naj bi se priključilo na vodarno Brezova noga, kajti potreba po zdravi pitni vodi je tu še največja. Za vodovod na Sarskem pa je že v delu idejni projekt.

»Z Gradbenim podjetjem Grosupljem smo se do-

govorili tudi za izgradnjo centralne avtobusne postaje na Igu,« je nadalje dejal predsednik skupščine KS Ig. »Predvidoma naj bi jo začeli graditi že jeseni. Vaška postajališča pa bomo zgradili kar krajanji sami s prostovoljnimi delom.

Tik pred izgradnjo so tudi mrliske vežice na pokopališču. Še naprej pa žal ostaja odprto vprašanje lokacije trgovskega centra in notranje ureditve nove zdravstvene postaje v blokhi na Igu.

V nadaljevanju proslave so nato podelili tradicionalna krajevna priznanja najzaslužnejšim krajanom, moški pevski zbor Mizarstva Ig, šolski pevski zbor OŠ Ig in mladi recitatorji pa so poskrbeli za ustrezen kulturni del prireditve. Hkrati pa so ob tej priložnosti sprejeli 70 pionirjev v mladinsko organizacijo.

Priznanja so prejeli: Jože Strle, Milan Pirc, Marija Intihar, Franc Repar, ŠD Mokrc, Odprti oddelek zaporov Ljubljana na Igu, Valentin Modic, Vinko Strle, Ciril Kumše, gasilska pionirska desetina IG A, gasilska pionirska desetina IG B in mentorja pionirjev-gasilcev Franc Bukovec in Janez Podržaj.

Bronasta priznanja OF: Franc Orhini, Avgust Sagadin, Marija Moškrič in Ema Durjava.

Bronasti znak ZSMS Ig pa sta prejela aktiv Matena in Iške loka.

B. VRHOVEC

Odprli cesto Ig – Iška loka

Ob svojem krajevnem prazniku so na Igu slovesno odprli tudi nov cestni odsek Ig – Iška loka. 1300 metrov nove cestne trase bo po poslednjem boljšo prometno povezavo med tema dvema vasema, kar bodo s pridom izkoristili zlasti kmetje, ki imajo tu polja, hkrati pa bo razbremenilo tudi cesto proti Mateni in Podpeči ter samo Ižanko. Asfaltirani odsek predstavlja prvo od vrste načrtovanih tovrstnih naložb, v KS Ig, že jeseni pa naj bi potegnili asfalt iz Iške loka še naprej do Matene. Predračunska vrednost gradbenih del, ki jih je izvajalo Komunalno podjetje Ljubljana – TOZD nizke gradnje je znašala 35 starih milijard, po končnih izračunih pa se je ta vsota zavoljo visoke inflacije dvignila na okoli 80 milijard starih din. Kakih 30 odstotkov teh stroškov so krili iz krajevnega samoprispevka, preostalo pa je prispevalo Komunalna skupnost ljubljanskih občin.

B. VRHOVEC

Podpredsednik sveta KS Ig Mišo Merhar odpira novo cesto

PREDSTAVLJAMO VAM NAŠ KRAJ:

MALA SLEVICA

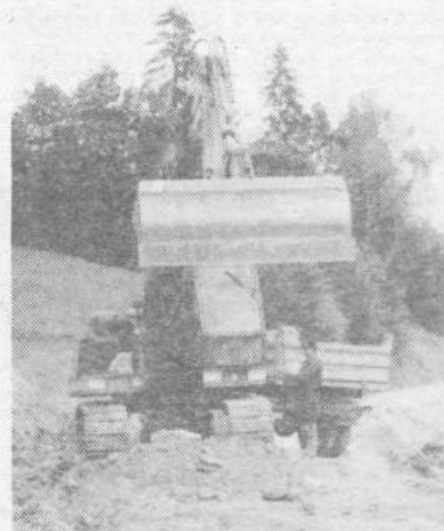
Prvi kilometri asfalta

»To je dobro, pošteno, zvesto, resnično, pokorno, gostoljubno in milo ljudstvo, toda preveč in premočno je praznovorno. Vse svoje zadeve hoče urediti samo s pogostim branjem, poslušanjem in ustanavljanjem maš, z biljami, z darovanjem, z rožnimi venči, z ognjem in prižiganjem sveč, s procesijami, z blagoslovljeno vodo, s soljo, s kajenjem in kropljenjem, z daljnim romanjem in zidanjem novih cerkv. S tem hoče odvrniti tudi vse nesreče, vse božje kazni, vsakovrstne bolezni, draginjo, vojsko in nevihto, pregnati hudiče iz oblakov, s polja, z dvorišča, od živine, iz hiše in od postelje...«

S temi besedami (pretopljenimi kajpada v sodobnejši jezik) je Primož Trubar več kot imenitno ujel utrip življenja in miselnost, ki je v njegovem času vladala v razsejanem velikolaškem hribovju – tudi na Veliki in Mali Slevici. Šepec teh navad se je v teh krajih ohranil še danes, pa čeprav se krajanji poslednji pri razvozlavanju svojih težav bolj zanesejo na svoje roke, na organizirano delo v vasi.

Na Mali Slevici, ki leži kake tri kilometre od Velikih Lašč, blagri razvoja tudi še danes pronica le po polzevo. Krajanji so se morali na primer vsaj petnajst let boriti, da se jim je uresničila njihova največja želja – ureditev ceste do Velikih Lašč. Šele letos se je premaknilo! Sredi maja so se težki buldožerji in drugi stroji končno zagrizli v skrepelno makadamsko traso in jo začeli izravnavati, širiti. Posledj bo trasa še enkrat širša kot prej. V prvi etapi naj bi, kot je povedal predsednik vaškega odbora in član sveta KS Velike Lašče Tone Brodnik, asfaltirali cesto do

Podbrega (1,5 kilometra), kajti ta del je menda najtežji, zato je tudi najbolj, da najprej tam rešijo težave, ki utegnejo nastopiti. Do konca leta pa naj bi potem uredili in asfaltirali še preostalo polovico ceste do Male Slevice.

Po dolgih letih čakanja bo cesta končno le ugledala toliko željeni asfalt

Cveto Pustovrh (na desni) izroča krajevno priznanje